

PRIPOROČILA

PRIPOROČILO KOMISIJE

z dne 3. decembra 2013

za zmanjšanje prisotnosti dioksinov, furanov in PCB-jev v krmi in živilih

(Besedilo velja za EGP)

(2013/711/EU)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 292 Pogodbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Številni ukrepi so bili sprejeti kot del splošne strategije za zmanjšanje prisotnosti dioksinov, furanov in PCB-jev v okolju, živilih in krmi.

(2) Mejne vrednosti dioksinov ter skupna vrednost dioksinov in dioksinom podobnih PCB-jev so bile za krmo določene z Direktivo 2002/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, za živila pa z Uredbo Komisije (ES) št. 1881/2006 ⁽²⁾.

(3) Da bi spodbudili proaktivni pristop za zmanjšanje prisotnosti dioksinov in dioksinom podobnih PCB-jev v živilih, so bili s Priporočilom Komisije 2011/516/EU ⁽³⁾ določeni pragovi za ukrepanje za dioksine in dioksinom podobne PCB-je v živilih, z Direktivo 2002/32/ES pa pragovi za ukrepanje za dioksine in dioksinom podobne PCB-je v krmi.

(4) Pragovi za ukrepanje so orodje, s katerim lahko pristojni organi in nosilci dejavnosti ugotovijo, v katerih primerih je primerno določiti vir onesnaženja in sprejeti ukrepe za njegovo zmanjšanje ali odpravo.

(5) Ker so viri dioksinov in dioksinom podobnih PCB-jev različni, je primerno, da se določijo ločeni pragovi za ukrepanje za dioksine oz. dioksinom podobne PCB-je.

(6) Zdaj je primerno priporočiti intenzivnejše spremljanje prisotnosti dioksinov, dioksinom podobnih PCB-jev in PCB-jev, ki niso podobni dioksinom, v jajcih iz proste reje, ekoloških jajcih, jetrih jagnjet in ovčjih jetrih, kitajskih volnokleščih rakovicah, posušenih zeliščih in glini kot prehranskemu dopolnilu.

(7) Poleg tega je primerno določiti, da se pragovi ukrepanja, določeni za celotni proizvod, nanašajo na mokro težo.

(8) Zato bi bilo treba Priporočilo 2011/516/EU nadomestiti z novim priporočilom –

SPREJELA NASLEDNJE PRIPOROČILO:

1. Države članice bi morale sorazmerno s svojo proizvodnjo, uporabo in porabo krme in živil izvajati naključno spremljanje prisotnosti dioksinov, dioksinom podobnih PCB-jev in PCB-jev, ki niso podobni dioksinom.

2. Poleg spremljanja iz točke 1 bi morale države članice posebej spremljati prisotnost dioksinov, dioksinom podobnih PCB-jev in PCB-jev, ki niso podobni dioksinom, v naslednjih proizvodih:

(a) jajcih iz proste reje in ekoloških jajcih;

(b) jetrih jagnjet in ovčjih jetrih;

⁽¹⁾ Direktiva 2002/32/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. maja 2002 o nezaželenih snoveh v živalski krmi (UL L 140, 30.5.2002, str. 10).

⁽²⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1881/2006 z dne 19. decembra 2006 o določitvi mejnih vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih (UL L 364, 20.12.2006, str. 5).

⁽³⁾ Priporočilo Komisije 2011/516/EU z dne 23. avgusta 2011 o zmanjšanju prisotnosti dioksinov, furanov in PCB-jev v krmi in živilih (UL L 218, 24.8.2011, str. 23).

- (c) kitajskih volnokleščih rakovicah, in sicer v:
- (i) mišičnini z okončin (ločeno);
 - (ii) rjavem mesu (ločeno);
 - (iii) celotnem proizvodu (z izračunom ob upoštevanju ravni, ugotovljenih v mišičnini z okončin in rjavem mesu, in njihovega relativnega deleža);
- (d) posušenih zeliščih (v krmi in živilih);
- (e) glini, ki se prodaja kot prehransko dopolnilo.
3. V primerih neizpolnjevanja določb iz Direktive 2002/32/ES in Uredbe (ES) št. 1881/2006 ter kadar se ugotovi, da vrednosti dioksinov in/ali dioksinom podobnih PCB-jev presegajo pragove ukrepanja iz Priloge k temu priporočilu za živila oz. iz Priloge II k Direktivi 2002/32/ES za krmo, države članice v sodelovanju z nosilci dejavnosti:
- (a) sprožijo preiskave za ugotavljanje vira onesnaženja;
- (b) sprejmejo ukrepe za zmanjšanje ali odpravo vira onesnaženja.
4. Države članice bi morale predložiti vse podatke o prisotnosti dioksinov, dioksinom podobnih PCB-jev in PCB-jev, ki niso podobni dioksinom, v krmi in živilih Evropski agenciji za varnost hrane (EFSA). Države članice bi morale obvestiti Komisijo in druge države članice o svojih ugotovitvah, rezultatih preiskav ter ukrepah, sprejetih za zmanjšanje ali odpravo vira onesnaženja.

To priporočilo nadomešča Priporočilo 2011/516/EU.

V Bruslju, 3. decembra 2013

Za Komisijo
Tonio BORG
Član Komisije

PRILOGA

V tej prilogi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „dioksini in furani (SZO-TEKV)“ pomenijo vsoto polikloriranih dibenzo-para-dioksinov (PCDD) in polikloriranih dibenzofuranov (PCDF), izraženo v toksičnih ekvivalentnih Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) z uporabo faktorjev toksične ekvivalentnosti SZO (SZO-FTE);
- (b) „dioksinu podobni PCB-ji (SZO-TEKV)“ pomenijo vsoto polikloriranih bifenilov (PCB), izraženo v toksičnih ekvivalentnih SZO z uporabo SZO-TEF;
- (c) „SZO-TEF“ pomeni faktorje toksične ekvivalentnosti SZO za oceno tveganja za ljudi na podlagi sklepov Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) – strokovnega srečanja Mednarodnega programa za kemijsko varnost (IPCS) junija 2005 v Ženevi (Martin van den Berg et al., Ponovna ocena faktorjev toksične ekvivalentnosti za dioksine in dioksinom podobne spojine pri ljudeh in sesalcih, Svetovna zdravstvena organizacija, 2005 (The 2005 World Health Organization Re-evaluation of Human and Mammalian Toxic Equivalency Factors for Dioxins and Dioxin-like Compounds). *Toxicological Sciences* 93(2), 223–241 (2006)).

Živila	Prag za ukrepanje za dioksine in furane (SZO-TEKV) ⁽¹⁾	Prag za ukrepanje za dioksinu podobne PCB-je (SZO-TEKV) ⁽¹⁾
Meso in mesni izdelki (razen užitne drobovine) ⁽²⁾ naslednjih živali:		
— goveda in ovce	1,75 pg/g maščobe ⁽³⁾	1,75 pg/g maščobe ⁽³⁾
— perutnine	1,25 pg/g maščobe ⁽³⁾	0,75 pg/g maščobe ⁽³⁾
— prašičev	0,75 pg/g maščobe ⁽³⁾	0,50 pg/g maščobe ⁽³⁾
Mešane maščobe	1,00 pg/g maščobe ⁽³⁾	0,75 pg/g maščobe ⁽³⁾
Mišičnina farmsko gojenih rib in farmsko gojenih ribiških proizvodov	1,50 pg/g mokre teže	2,50 pg/g mokre teže
Surovo mleko ⁽²⁾ in mlečni izdelki ⁽²⁾ , vključno z mlečno maščobo	1,75 pg/g maščobe ⁽³⁾	2,00 pg/g maščobe ⁽³⁾
Kokošja jajca in jajčni proizvodi ⁽²⁾	1,75 pg/g maščobe ⁽³⁾	1,75 pg/g maščobe ⁽³⁾
Glina kot prehransko dopolnilo	0,50 pg/g mokre teže	0,35 pg/g mokre teže
Sadje, zelenjava (vključno s svežimi zelišči) in žita ⁽⁴⁾	0,30 pg/g mokre teže	0,10 pg/g mokre teže

⁽¹⁾ Zgornje koncentracije: zgornje koncentracije so izračunane ob predpostavki, da so vse vrednosti posameznih kongenerjev, ki so manjše od meje določanja, enake meji določanja.

⁽²⁾ Živila, razvrščena v to kategorijo, kakor je opredeljena v Uredbi (ES) št. 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o posebnih higienskih pravilih za živila živalskega izvora (UL L 139, 30.4.2004, str. 55).

⁽³⁾ Pragovi za ukrepanje se ne uporabljajo za živila, ki vsebujejo < 2 % maščobe.

⁽⁴⁾ Za suho sadje in posušeno zelenjavo (vključno s posušeniimi zelišči) je prag za ukrepanje 0,5 pg/g za dioksine in furane ter 0,35 pg/g za dioksinom podobne PCB-je, kar je navedeno na trženem proizvodu.